

Маргенски
Музикални
дни

СРЕЩА С

ВДЪХНОВЕНО ИЗКУСТВО

Симфоничният оркестър на Братиславското радио и телевизия гостува за втори път на фестивала „Маргенски музикални дни“. Тази вечер ни среща с неговото изкуство отново потвърди високия професионализъм, отличното комплектуване на състава, майсторството на неговите диригенти. И сега концертите на братиславските музиканти донесоха радостно възмущение от вярното им отношение към творби на български композитори.

Двете програми разгрънаха в широка палитра възможностите на гостите, качеството им да бъдат „в свои води“ при различни стилове и национални школи; въвежда ни в познати, но оригинално прочетени творби на немския романтизъм, на чешката и руската класика, съвременни български произведения.

Под ръководството на главния диригент Лудовиг Райтер на първия концерт прозвучаха Симфония № 8 — „Недовършена“ от Франц Шуберт, Първа симфония от Йоханес Брамс и Концерт за цигулка и оркестър от Любомир Пипков със солист з. а. Георги Бадев. Двуплановостта в стиловата насоченост на тази програма показва оркестъра в различна звукова среда като пълноценен, пълнокръвен апарат. Райтер е диригент, който се ръководи от вътрешната логика. Със съдържателност, простота на жеста и академична чистота той подтиква състава към максимална самостоятелност на музицирането, оставяйки си правото на драматургични импулси.

Така при Шуберт на пре-

ден план бе изведен песенният, романсов характер на творбата и неговото различно психологическо оцветяване. С голямо внимание бяха поднесени драматургията в оркестрацията, достигната чрез тембъра, голямата роля на въвежениите към темите, фона, педальните ефекти и др.

Брамсовата симфония прозвуча автентично, с дълбочина на трактовката, която, търсеше постъпателното развитие и наистина акцентира върху финала, като иреин-сислов център на произведението.

Георги Бадев се представи като музикант и инструменталист от най-висока класа, като радетел на българския цигулков репертоар. Неговата интерпретация на концерта от Пипков, един от класиците на съвременната българска музика, разкри стройната линия на формата, общия светъл лиричен строй на творбата, красотата на мелодиката и бликацията, искрящ финал.

Във втората вечер оркестърът изпълни Сюита из филма „Под игото“ (която пряко кореспондира с посвещението на фестивала — на 100-годишнината от Априлското въстание). Концерт за цигулка от Антонин Дворжак със солист Петър Михалица и Симфония № 5 от П. И. Чайковски. Дирижираше първият диригент на състава, който гостува и през 1971 год. на Маргенските музикални дни. Под неговата палка сюитата на Кутев прозвуча като празничен начален акорд. С много блясък и колорит оркестърът пресъздаде всяка страница от партитурата на тази творба, в която геро-

ната на борбата и народното звучене са органично сплав — от фанфарното начало, през пасторалния епизод и широтата на близките ни всеки от нас песенни теми — до драматичната кульминация, водеща към апофеоза на заключението.

Концертът от Дворжак се озава много близък до нагюрела на младия чехословашки цигулар Михалица лауреат на редица международни конкурси, който разкри напълно песенно-танцовата природа на произведението. Равностойността на оркестровата партия бе чудесно пресъздадена от диригента и състава.

Център на програмата стана Симфонията от Чайковски, която прозвуча с много дълбочина, с изчистеност и извисена философска концепция, в която се наложи трагичният сблъсък със съдбата, борбата, довеждаща до тържеството на светлината. След драматичния конфликт в сонатното алегро много убедително бяха отговорени жанровите втора и трета части, а финалът прозвуча като естествен и постигнат връх в драматургията. Отлични качества показаха и шрайхт и духовите инструменти (особено солистите), под насяйки нюансиран, красив тон и изваяна фраза, реагирайки точно и отзивчиво на изразителния диригентски жест и заразителната емоционалност на Лейнард.

След тази кульминация на концерта нестихващите аплодисменти на публиката бяха възнаградени с две бляскави изпълнения на творби от Дворжак.

Нели КУЛАРСЪЗОВА